

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Præfatio Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

PRÆFATIO

A D

LECTOREM.

BENEVOLE LECTOR.

SATIS scio, & res ipsa persuadet, quòd huiusmodi te cogitatio subitura sit vbi hæc aspexeris, quid causæ sit cur post 20. & amplius annos, quibus à LESSII morte in paucorum priuatorum manibus hæere hæc scripta, in lucem tandem iubeantur prodire. Falli, nos dices, si nomen LESSIO nouum decusque conciliandum existimemus, qui longè accuratioribus, atque ad limam exactis lucubrationibus, consentiente Doctorum calculo inter primos sæculi huius fertilissimi Theologos locum non infimum sortitus est: tum à scopo aberrare quàm longissimè, si huiusmodi minùs digestis curis, post tot doctissima sapientissimorum Magistrorum volumina in his ipsis, quas damus, materijs, ad plenum publico elaborata, arbitremur nouâ Theologiam luce illustrandam. Rectè ais, quicumque ista differis; & habes nos minimè repugnantes. Neque enim ita hospites sumus in LESSIANIS scriptis, quorum ipse dum viueret censor & iudex fuit vt prælo dari possent, vt aut nomini eius quidpiam splendoris accrescere posthumo hoc foetu, aut Theologiam sub hæc tempora longè exultissimam nouis inuentis locupletandam arbitremur. Quid ergo? inquires. Paucis rem habe cuiusmodi hæc scripta sint, quorsum, & quibus de causis tam serò edita. Sunt in primis non publico ab Auctore destinata, sed discipulis in scholis prælecta, dum Theologiæ Professore Louanij ageret ab Anno LXXXV. superioris sæculi, vsque ad primum nunc currentis. Itaque hunc in ijs sibi præfixit scopum, non vt vndique numeris suis absoluta essent, quibus ad perfectionem addi posset nihil; sed vt ad instructionem, vtilitatemque studentium quàm maximè foret accommodata. Quod optimè assequi se posse existimauit, si materiam anni vnus lectionibus præfixam, quoad angustia temporis sinerent, ita totam complecteretur, vt nihil alicuius momenti non esset delibatum saltem, & auditorum meditationi subiectum: quem morem iam inde à LESSII temporibus scholæ nostræ Louanienses hæcenus seruant, sæcùs ac alibi fieri assolet, vbi Magistri ex annuâ materiâ aliquam dumtaxat partem pro arbitrio deligunt, in quam se totos effundunt, alijs interea penitus intactis (vtri conuenientiùs iam non disputo.) Necesse igitur fuit LESSIO huiusmodi docendi viam insistenti multas hinc inde quæstiones obiter perstringere; nonnullas etiam, quæ ad intelligentiam præsentis materiæ non essent omnino necessariae, intactas transilire. En tibi ipsissimas causas, quare tanto post obitum viri tempore

pore publico denegatæ sint. Vrserunt, quidem iam inde ab annis plurimis, & auctoritate & ingenij laude præstantes viri non pauci, inter hos frequentissimè *Carolus Scribanus* noster, vir omnino magnus, LESSII aliquando auditor, qui mihi religionē mouebat, nisi hæc euulgarem; & vt aptiùs fortiuq; persuaderet, suã è cælis, quò tunc contenderet, opem promittebat. Non defuere complures qui suo ære ac impensis hæc exequi conceperant; atque vt de Canonicis, Capitulorum Decanis, & alijs taceam, certè *Leonardus Schoofs* nobilis Abbatix S. Michaëlis Ordinis Præmonstratensis apud Antuerpienses Religiosus Canonicus, LESSII è sorore nepos, has Prælectiones Posthumas à se & à dominis Concanonicis suis descriptas, prælo mandasset, nisi præmatura contagio pium Pastorem, cum pro ouibus animam poneret, magno suorum luctu sustulisset. Fuere & alij qui commune quoddam doctorum hominū hæc scripta legendi desiderium in suis Bibliothecis & Academijs expressere; quorū nonnulla testimonia subnexa inuenies. Fauebat etiam horum votis ipse Præpositus Generalis Societatis nostræ Reuerendus admodum Pater Mutius Vitellefcus, qui Anno M. DC. XXIII. (ipso nimirum quo LESSIYS è viuus excessit) peculiaribus me litteris adhortatus est, vt omnes LESSII lucubrationes, qua luce digna indicantur, typis ederentur, Ne, vt ait, de tanti viri laboribus quidquam periret. Verum ne illo tempore ijs fieret satis, (vt alia fileam quæ intercurret, bellorum turbines, occupationes distractionesque eorum qui hæc maturandi curam susceperant, aliaque ex his nata) remorata tantisper est hæc consideratio, quòd ipse Auctor publico nõ parasset, nec eã essent accuratione expolita, quã reliqua viri scripta, inter quæ de iisdem obiectis nonnulla erant pleniùs vbenusque tractata. Quia tamen *Lessiana* claritas, & cetera lineamenta subtilis dilucidæque mentis in ijs apprimè relucebant, quibus per multos capi, delectarique iam dudum constabat, vicit tandem ea pars, quæ diutiùs ea supprimi non oportere, contendebat. Et quid ni vicisset, suffulta cum esset nobili suffragio, patrociniòque eminentissimi Cardinalis *Francisci Barberini*, qui anno huius sæculi trigesimo nono R. P. *Andream Ludoci* nunc flandrobegicæ Societatis nostræ Præpositum Prouincialem, tunc verò Romæ Prouinciæ Procuratorem agentē, suopte impulsu rogauit, vt, si qua LESSII essent Posthuma, typis vulgarentur; aut si hoc non fieret, ad se inter manuscripta asseruanda quouis pretio mitterentur. Tantã de LESSII doctrina ex alijs eius scriptis opinionē animò conceperat, ingenio iudicioque acti præditus eximius ille Ecclesiæ Princeps. Igitur de prælo seriò cogitari captum est, hoc præsertim tempore, cum LESSIANI nominis celebritas ex vitæ integritate, morūque sanctimonia lōgè lateq; nouã luce inclaresceret. Atque vtilitas sufficiens visa, si multi, quibus *Lessiana* claritas breuitate mixta placet, & abdita retrusæque speculationes parùm cordi sunt, habeant compendiosam quandam ac

dilucidam Theologiæ quasi synopsis (nihil enim est aliud, si cum vastissimis aliorum tractatibus conferas) in quâ sine temporis longi impendio, aut magno labore, quem adhibere, aut non lubet, aut non vacat, nancisci possent, quo sciendi desiderio, aut necessitati facerent satis. Quin & hæc vna de causis fuit, vt hæc modò, præ alijs, *Lesiana* Theologiæ partes in lucem edantur: quia nimirum harum scientia (vtpote quæ Casus conscientiæ & cetera, quæ *Positiva* vocant, maximè complectantur) Parochis, atque animarum curatoribus magis & utilis sit, & necessaria. Ceteræ tamen proximè, si res & temporum iniquitas patiatur, vulgabuntur; atque ita vniuersâ à LESSIO explicatâ Theologiâ frueris. Habes amice lector voluminis huius edendi rationem, ac ordinem. Tuæ benevolentia erit, si quid fortasse occurrerit quod penitus discursum optares, ita id accipere, vt memineris, quod antè monui, virum prudentiâ eximium, cum omnia complecti non posset, temporis & studentium vtilitati seruire voluisse, alia præ alijs seligendo; & quasi sæcundum semen iecisse in animos audientium, in quo virtus quidem tota contineretur, sed meditatione interim, quasi vitali quodam calore foueri deberet, vt in plenos sese fructus efferret. Tum præcipuè cogites velim, hæc non tam offerri ijs, qui reconditissimas difficultates Metaphysicas vsque ad abyssum quâdam resectas videre gestiunt, quàm alteri doctorum hominum generi, qui planam atque apertam Theologicæ doctrinæ faciem simpliciori intuitu contemplari satis habent. Denique rogatum Te velim, vt si quid in editis iam pridem ab ipso Auctore scriptis nonnihil ab his diuersum reperias, ne ita id accipias, quasi ipse nõ sat sui memor, pugnantia inter se statuatur; sed quòd nos hæc vti accepimus integra efferenda potius, quàm vel minimum immutata tibi obtrudere, censuerimus; scientes tuæ id esse prudentiæ, vt posteriora ab ipso Auctore emendata euulgataque hisce Posthumis prælaturus sis.

TESTIMONIA NONNVLLA.

*Quàm auide semper expectata fuerint
Theologica hæc LESSII Commentationes.*

IUSTVS LIPSIUS inter litterarum principes nominatissimus, iam inde ab anno seculi huius sexto, & vitæ suæ ultimo, testamentarias de LESSII Theologicis commentationibus tabulas consignauit, quas hîc velut ad tumultum religiosè appendo. *Ante quindecim dies*, inquit scriptis ad LESSIUM litteris, *nescio quid panxi in Theologica tua, quæ multi expectamus; hîc exscripsi, ne quætecumque mihi pereat, & iudicium saltem meum consignet.*

I N